

EKONOMIJA (16) *Sb f*

oe- (12), e- (2), ae- (2); -k- (10), -c- (6); -mi- (11), -mii- (5).

e oraz oba o jasne, a pochylone.

sg *N* ekonomijā (1). ◇ *A* ekonomijā (2). ◇ *L* ekonomijėj (1). ◇ *pl N* ekonomij(e) (5) [w tym: -ae (2), -ę (1)]. ◇ *G* ekonomijėj (2); -ėj (1), -(e)j (1). ◇ *A* ekonomije (3); -e (1), -(e) (2) [w tym: -ae (1)]. ◇ *L* ekonomijach (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w., tym XIX w. w innym znaczeniu.

1. *Kompleks królewskich majątków ziemskich, także żupy solne itp., z których dochód był odprowadzany do skarbu królewskiego, dobra stołowe przeznaczone na potrzeby dworskie [oeconomia – gospodarstwo Mącz 260b; – gospodarstwo, szafarstwo Calep; gospodarstwo, rząd domowy – oeconomia Cn] (15) : PaprUp I3v; AEconomiae aby nad statut trzymane nie były tak postanawiamy. Starosta każdy to co do Starostwa należy trzymać ma y ztego Rndować [lege: rationem dawac] wedle Ordinacyei naszej y Postanowienia Pana Podskarbiego. a wszak że Dzierzawy, albo Dwory ktoreby kolwiek przedane były do Starostwa tedy to wolno dawać nam komu chcemy dla pożytku skarbowego, iedno nie Cudzoziemcom ale wedle Statutu ludziom znarodu szlacheckiego WX. L. ostrzegając tego, aby stoł nasz był słusznie opatrzoney żeby tez in absentia nostra in Mag. Duc. Lith drugie dobra ktore są do stołu naszego naznaczone wyswobodzone były. [...] A dobra te są Grodno [...] Brzesc y Kobryn [...] Sawle. Mohylew Ołyka. ActReg 44, 44; Iednák powinni będziemy po śmierci terażnieyších pośfefforow/ zamek nález Derpt/ y infzy który drugi ná oeekonomiie obrócić/ które tylko Polakom y Litwie/ także alternátę/ iáko wyszýy opifano ieft/ dżierzéc poruczemy. SarnStat 1201, 358 [2 r.], 441, 1308; AEkonomie iáko w Litwie ták y w Polfcze niektore/ żeby na ftoł Krolá Iego Miło: bez fortelnego vmnieyżzania odłożone były VotSzl E2v.*

Połączenia, z przymiotnikiem od nazwy miejscowej (6): Wafzac to [szłlchty] rzetz bela bronic owich oeconomiei Inflantfkiei Grodzinfkiei y Zamborfkiei/ wafza rzetz bela odochodziech tich ta^m wiedziec. *PaprUp* K2; *ActReg* 154; *Item* Oekonomię Málborfkiei, Grodzieńfkiei, Sámborfkiei, y Rzady wielkie Krákwfkiei [...] Te wfzytki rzeczy do wierności Królow fwych Polacy [...] powiérzaią *SarnStat* 106; O OEkonomiách Litewfkich mówi Conftit. *SarnStat* 358, 106, 437.

2. *Organizacja, układ [oeconomia – rząd a porządne stawienie albo rozłożenie kazania, rzeczy albo czego takowego na pewne części Mącz 260b] [czego] (1) : OEKONOMIA SZLACHECKIEGO STANV. We 12. tytułch methodicé fie zamyka: á to dla pámięci fnádnieyżzýy, y obiáfnnienia lepszého: które części zá fobą pociągáią té tytuły z ich włáfnými Státuty. SarnStat 644.*

Synonim: 2. rząd, rozłożenie.